

Terzibaba'nın Hikâyesi

Necdet Ardıç'ın hayatından çocuklar için

Şekerci Dede (Terzibaba)

Dükkânımın kapısı her zaman açıktı. Hele de yan taraftaki ilkokulun zili çaldığında, küçük misafirlerimi beklerdim. O gün de öyle oldu. Kapı yavaşça aralandı, iki pırıl pırıl göz belirdi. Biri Zeynep, diğeri Yusuf'tu.

Gülümsedim. Tezgahın altındaki renkli akide şekerlerinden uzattım. "Hoş geldiniz evlatlarım. Alın bakalım, nasibinizmiş."

YUSUF

Terzi Baba, size neden 'Şekerci Dede' diyenler de var?

Bu soru beni eski günlere götürdü. "Ah," dedim, "o da başka bir hikâye. Eskiden, bu dükkânın bitişiğinde bir okul vardı. Cuma namazı çıkışı çocuklara dağıtmak için şeker alırdım. Adımı bilenler 'Necdet amca' derdi. Ama yeni gelenler, adımı bilmeyenler bana 'Şekerci Dede' demeye başladı. O isim o günlerden yadigâr kaldı. Yani Şekerci Dede de, Terzi Baba da, hep aynı kişi: ben."

Terzi Dede, Sen Kimsin?

Yusuf, elindeki son akide şekerini de bitirip cesaretini topladı.

YUSUF

Terzi Dede. Biz hep yan dükkâna gelip gidiyoruz ama... sizi tam tanımıyoruz. Bize biraz kendinizi anlatır mısınız?

Gülümsedim. Makasımı masanın üzerine yavaşça bırakıp onlara döndüm. "Elbette anlatırım yavrularım. Ben 1938 yılında, bu güzel şehirde, Tekirdağ'da doğdum. Babam çiftçiydi, annemin adı ise Melek'ti. Üç erkek kardeşin ortancasıydım."

Zeynep merakla atıldı:

ZEYNEP

Peki adınız neydi? Yani, size neden Terzibaba diyorlar?

"Ailem bana 'Necdet' adını koymuş," diye cevap verdim. "Yiğitlik demekmiş. Terziliğe ise daha küçük bir çocukken, ilkokuldan hemen sonra başladım. Okumayı çok istesem de o zamanlar imkânımız yetmemişti. Ben de hem Kur'an dersleri aldım hem de bu mesleği öğrendim."

Tekirdağ'daki İki Katlı Ev

Madem merak ettiniz, anlatayım. Ben Tekirdağlıyım. Hayat yolculuğum, çok eski bir senede, 1938 yılında başladı.

Tekirdağ'ın Aydoğdu mahallesinde, bir bayırın üzerindeki iki katlı bir evde dünyaya gelmişim. Babam Sadık Efendi çiftçilik yapar, annem Melek Hanım ise evin her şeyiyle ilgilenirdi.

Bana 'Necdet' adını vermişler. Yiğit, kahraman demekmiş. İşte benim hikâyem o evde, o güzel ailede başladı çocuklar.

Babam, Annem ve Kardeşlerim

Tekirdağ'da, iki katlı şirin bir evde dünyaya geldim. Babam Sadık Efendi, çiftçilikle ve bağcılıkla uğraşan, kendi halinde bir insandı. Annemin adı ise Melek Hanım'dı.

Biz üç kardeştik. En büyüğümüz ağabeyim Ahmet, en küçüğümüz de kardeşim Cevdet'ti. Ben ortanca çocuktum.

Ailem, ismimi hep birlikte düşünerek koymuş. Bana 'yiğitlik' anlamına gelen Necdet adını vermişler.

Bana Neden Terzibaba Diyorlar?

Zeynep, dükkândaki iplikleri karıştırırken sordu:

ZEYNEP

Terzibaba, 'Şekerci Dede' dediklerini anladık. Ama asıl 'Terzi Baba' adı nereden geliyor?

Gülümsedim. "Güzel soru kızım. Bunun bir usulü var. Bir çocuk terziliğe çırak girer, yıllarca birçok ustanın yanında çalışır. Sonunda işini en güzel yapan, gönlü en geniş ustanın yanına yerleşir; onun hem sanatını hem huyunu kapar."

"Önceleri ona 'filanca ustanın terzisi' derler. Yıllar geçer, o da ustalaşır, kendi çıraklarını yetiştirir. İşte o zaman 'terzi' adı artık onun kendi adı olur."

Yusuf düşündü:

YUSUF

Yani sen de ustandan mı aldın bu adı?

"Aldım Yusuf. Küçük yaşta Kara Hüseyin adında bir ustanın yanına çırak verildim, sonra başka ustalar... En sonunda herkes bana 'Terzi', zamanla da 'Terzi Baba' demeye başladı. Bir de gönül yolunda bir üstadım vardı; asıl 'Baba' olmayı ondan öğrendim. Ama o başka bir hikâye."

YENİ KELİME · ÇIRAK

Bir ustanın yanında işi baştan öğrenen kişi. Sonra kalfa, en sonunda usta olur.

Halamın Bebek'teki Evi

Babamın bir ablası vardı, benim sevgili halam Rahmiye Hanım. O ve ailesi İstanbul'da, Bebek diye çok güzel bir semtte, denizin hemen kenarında otururlardı.

Halamın küçük bir rahatsızlığı vardı ve doktorlar ona deniz havasının iyi geleceğini söylemişti. Bu yüzden o güzel eve taşınmışlardı. O zamanlar ben de İstanbul'da bir terzihanede çalışıyordum.

Gündüzleri çalışır, geceleri de halamın evinde misafir kalırdım. Beni o kadar çok severdi ki, her gördüğünde yüzü gülerdi. 'Oğlum, ne iyi ettin de geldin,' derdi, 'yine neşelendirdin bizi.' Beni kendi evlatlarından hiç ayırmazdı.

Gözlerimi Açan Ses

YUSUF

Terzi dede, çocukken hiç başınıza tehlikeli bir şey geldi mi?

Gülümsedim. "Hem de nasıl! Bir gün boncuk ararken, kireç dolu bir kuyunun kenarında duruyordum. Ayağımın altındaki toprak kayınca, baş aşağı içine düştüm."

Zeynep endişeyle araya girdi:

ZEYNEP

Aaa! Gözlerinize bir şey oldu mu?

"Beni hemen temizlediler ama gözlerim tam bir hafta kapalı kaldı," diye anlattım. "Annem beni okula götürdüğünde, başöğretmenimiz gür bir sesle, 'Aç bakayım gözlerini!' diye seslendi. O an gözlerim açılıverdi."

Okulda Örnek Çocuk

Takvimler 1945 yılını gösterdiğinde ilkokula başladım. O zamanlar hayat zordu, bu yüzden okulu bitirir bitirmez aileme yardım etmek için çalışmam gerekti. Ama o kısacık okul yıllarım ne kadar güzeldi!

Derslerime çok çalışırdım. Öğretmenlerim beni o kadar severdi ki, hem başöğretmenim hem de matematik öğretmenim beni diğer öğrencilere hep örnek gösterirdi.

Arkadaşlarım bile benim farklı olduğumu söylerdi. Bazen şaşırp, "Necdet, sen ne kadar değişik bir çocuksun! Bizim ağzımızdan kötü sözler çıkıyor ama senden hiç duymadık," derlerdi.

Ağzından Hiç Kötü Söz Duymadık

Okulda çalışkan bir öğrenciydim. Hem başöğretmenim hem de matematik öğretmenim beni diğer arkadaşlarıma örnek gösterirdi. Ama asıl arkadaşlarım, benim onlara pek benzemediğimi düşünürdü.

Bir gün, okul çıkışı hep birlikte oynarken, içlerinden biri yanıma yaklaşıp merakla sordu: 'Necdet, sen nasıl bir çocuksun böyle? Bizim gibi değilsin. Biz bazen kızınca kötü sözler söylüyoruz ama senin ağzından bir gün bile kötü bir kelime duymadık.'

YUSUF

Peki sen onlara ne cevap verdin dede?

Onlara sadece gülümsemiştim. Dilimi kötü sözlere değil, güzel sözlere alıştırmak daha çok hoşuma gidiyordu. Onlar benim arkadaşımdı, bu sözlerine hiç alınmadım.

Okulu Bırakınca Üzülmedin mi?

YUSUF

Terzi dede, madem okulda bu kadar başarılıymışsın, neden okumaya devam etmedin? Üniversiteye falan gitseydin ya?

Gülümsedim. "O yıllar biraz zor zamanlardı, Yusuf. Aileme destek olmak için çalışmam gerekiyordu. Bu yüzden ilkokulu bitirince hemen iş hayatına atıldım."

Zeynep şaşırdı:

ZEYNEP

Peki üzülmedin mi okulu bıraktığına? Ben okulsuz bir hayat düşünemiyorum!

"Elbette okumayı çok seviyordum," diye cevap verdim. "Ama öğrenmek sadece okul sıralarında olmaz, değil mi? Ben de çalışırken okumaya, kendimi eğitmeye hiç ara vermedim. Asıl önemli olan, öğrenme isteğini hiç kaybetmemektir."

Her Sabah Dört Kilometre

İlkokulu bitirmiş, terzi çırağı olmuştum ama içimdeki okuma sevgisi hiç bitmemişti. Her sabah daha horozlar ötmeden, saat beşte uyanırdım. Hava zifiri karanlık olurdu, ben o karanlıkta yollara düşerdim.

Yaklaşık iki kilometre ötedeki Çiftlikönü Camii'ne, Ahmet Elitaş Hocamdan Kur'an ve Arapça dersi almaya yürürdüm. Önce sabah namazını cemaatle kılar, sonra hocamla dersimizi yapardık.

Saat sekize doğru ders biterdi. Bu defa da dükkânı açmak için aynı yolu geri dönerdim. Gidiş iki, dönüş iki... Her gün tam dört kilometre yol yürürdüm çocuklar, hem de elimde kitaplarımla.

Ustamın Yanına Çırak

On iki yaşımda ilkokulu bitirmiştım. Ailemin beni okutacak gücü yoktu; boşta kalmayayım diye amcam Mehmet Efendi, beni Tekirdağ'da Hüseyin Kuymu adında bir terzinin yanına çırak verdi.

Ustamın dükkânından içeri ilk adımımı attığım günü hiç unutmam. İğnesi, makası, top top kumaşıyla küçük bir dünyaydı orası.

O gün gözüm, duvarda asılı eski bir yazıya takıldı. Ne yazdığını tam sökemedim ama içimde bir merak uyandı: 'Acaba orada ne yazıyor?'

SAYFA 14 · ÇIRAK

Duvardaki Yazı

Ustamın Tekirdağ'daki dükkânına ilk girdiğim günü hiç unutmam. On iki yaşındaydım. Gözüm duvarda asılı, eski ve güzel bir yazıya takılmıştı. O yazıyı her gün, her sabah yeniden okurdum.

YUSUF

Ne yazıyordu Terzi Baba?

Gülümsedim. O yazıyı hâlâ ezbere bilirim: "Her sabah besmele ile açılır dükkânımız, Hazreti İdris'tir pirimiz, üstadımız." Bu sözler o küçücük yaşımda kalbime öyle bir dokunmuştu ki...

Zeynep şaşırdı:

ZEYNEP

Peki ne demekti bu?

O zamanlar tam anlamını bilmesem de, işimize Allah'ın adıyla başlamanın ve mesleğimizin peygamberine saygı duymanın ne kadar güzel bir şey olduğunu hissetmiştim. O yazının sırrını anlamam yıllarımı aldı ama o hissi hiç unutmadım.

YENİ KELİME · PİR

Bir mesleğin ya da yolun ilk büyüğü, başı sayılan kişi. Terzilerin piri Hazreti İdris'tir.

Ustamın Gözündeki Cevher

Ustam Hüseyin Kuymu, işime çok güvenirdi. Diktiğim bir şeyi beğenince hemen dükkâna gelen müşterilere gösterir, 'Şu çocuğun eline bakın; daha çirak ama işi kalfa gibi,' derdi.

Bir gün de yanımdakilere dönüp, 'Bu çocuk bir cevher, çok da mârifetli,' dedi. Yani bir hazine gibi değerli olduğumu söylüyordu. O sözler bana kanat takardı.

Onun bu güveniyle çok çalıştım. Başkaları daha uzun sürede öğrenirken, ben çıraklığı da kalfalığı da üç yılda bitirdim.

YENİ KELİME · KALFA

Çıraklığı bitmiş ama henüz kendi dükkânını açmamış usta adayı; ustasının yanında çalışır.

Caminin Geceleri Açık Kapısı

Gündüzleri terzi dükkânında çalışmaktan, Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma talimi yapmaya pek vaktim kalmıyordu. Camiimizin iyi kalpli müezzini Ali Efendi ile konuştuk. O da her akşam yatsı namazından sonra caminin anahtarını dışarıda, ikimizin bildiği gizli bir yere bırakmaya başladı.

Zeynep şaşırdı:

ZEYNEP

Gece yarısı tek başına camiye mi gidiyordun? Korkmuyor muydun?

Gülümsedim. "Hayır kızım, hiç korkmuyordum. İşimi bitirir bitirmez doğruca camiye gider, anahtarı alır, kapıyı açardım. Kocaman camide tek başıma, sesimi kimse duyar mı diye endişelenmeden, sabaha kadar kıraat çalışırdım."

Yusuf heyecanla atıldı:

YUSUF

Peki hiç yakalandın mı?

"Bir gece yakalandım sayılır," diye devam ettim. "Paşa Camii'nde yine böyle çalışırken, sesleri duyan gece bekçisi elinde feneriyle içeri giriverdi. Beni görünce ne olduğuna baktı, sonra sessizce görevine geri döndü."

Bunun Arkası Yok mu Oğlum?

ZEYNEP

Terzi dede, Kur'an okumayı öğrenirken hiç unutamadığınız bir anınız var mı?

Gülümsedim. "Hem de nasıl... Hele bir tanesi var ki, annemle aramda geçen tatlı bir hatıradır," dedim ve anlatmaya başladım:

"Bir gece, sesimi Kur'an okumaya alıştırmak için odama kapanmıştım. Durmadan 'Eûzü besmele' çekiyordum. Meğer rahmetli annem kapının dışında beni dinliyormuş. O, benim uzun uzun Kur'an okuyacağımı sanmış."

"Bir süre bekledikten sonra dayanamayıp kapıyı açtı. Yüzünde hem merak hem de sevgi vardı. 'Oğlum,' dedi, 'Kur'an okuyacaksın diye dışarıda bekliyordum, bunun arkası yok mu?'"

İstanbul'da Bir Pehlivan

Tekirdağ'daki ustamdan öğreneceğim bir şey kalmayınca, ailemden izin alıp İstanbul'un yolunu tuttum. Henüz on beş yaşındaydım. Mesleğimi daha da ilerletmek, en iyilerden biri olmak istiyordum.

Gündüzleri Beyoğlu'nda, Bursalı Ekrem Temelöz adında çok meşhur bir terzinin atölyesine girdim. Ondan yeni şeyler öğrenebilmek benim için o kadar kıymetliydi ki, hiç karşılık beklemeden, bedelsiz çalıştım.

Geceleri ise Bebek'te, halam Rahmiye Hanım'ın evinde misafir kalıyordum. Halamın eşi, sonradan gönül öğretmenim olacak Nusret eniştem, beni kendi evladı gibi ağırlardı.

İşte benim için her şey o sene başladı. Mesleğimi geliştirmek için gittiğim İstanbul, meğer gönül yolculuğumun da ilk adımımış. O bir yılın sonunda Tekirdağ'a bambaşka biri olarak döndüm.

YENİ KELİME · GÖNÜL YOLCULUĞU

İnsanın kalbini güzelleştirmek, kendini ve Rabbini daha iyi tanımak için çıktığı iç yolculuk.

Huu, Efendi Baba'ya Gidiyoruz!

1953 yılıydı. On beş yaşımda, mesleğimi ilerletmek için İstanbul'a gittim ve Bebek'te halam Rahmiye Hanım'ın evinde kaldım. Gönül yolculuğumun başladığı yer, işte o ev, o yıl oldu.

O yıldaki '53' sayısı bile sonradan hayatımın pek çok yerinde karşıma çıkacaktı; ama bunu o zaman bilmiyordum.

Bazen halamla eniştem evden çıkarken birbirlerine seslenirlerdi. Biri 'Huu!' der, diğeri 'Huu! Efendi Baba'ya gidiyoruz!' diye cevap verirdi. Bu sözleri duyunca çok merak ederdim: 'Efendi Baba' kimdi?

YUSUF

Peki, kimmiş bu Efendi Baba dede?

Gülümsedim. "İşte o merak, beni yepyeni bir dünyaya taşıyan ilk adımdı Yusuf. 'Enişte' dediğim insanın bir gün en büyük öğretmenim olacağını henüz bilmiyordum."

Er Meydanının Pehlivanı

YUSUF

Dede, pehlivan ne demek? Güreş yapanlara denmiyor muydu?

Gülümsedim.

Ne güzel bir soru, Yusuf. Ben İstanbul'a ilk gittiğimde, eniştem Nusret Tura bana hep 'pehlivan' derdi. Tekirdağ'dan sabah erkenden yola çıkar, yorgun argın kapısına varırdım. O da beni 'Ooo, pehlivan hoş geldin!' diye karşılardı.

Zeynep araya girdi:

ZEYNEP

Ama sen terziydin, güreşçi değil ki!

"Doğru," diye cevap verdim. "Ben o sözün ne anlama geldiğini sonradan anladım. Asıl pehlivanlık, insanın kendi içindeki zorluklarla mücadele etmesi, kendini hep daha iyi ve daha doğru olmaya yöneltmesidir. İşte o, asıl er meydanıdır."

"Yani enişten sana 'Aferin, ne kadar gayretli bir çocuksun' demek istemiş."

Başımı salladım. "Aynen öyle, Zeynep kızım. O, benim hem eniştem hem de gönül yolculuğumdaki öğretmenim oldu."

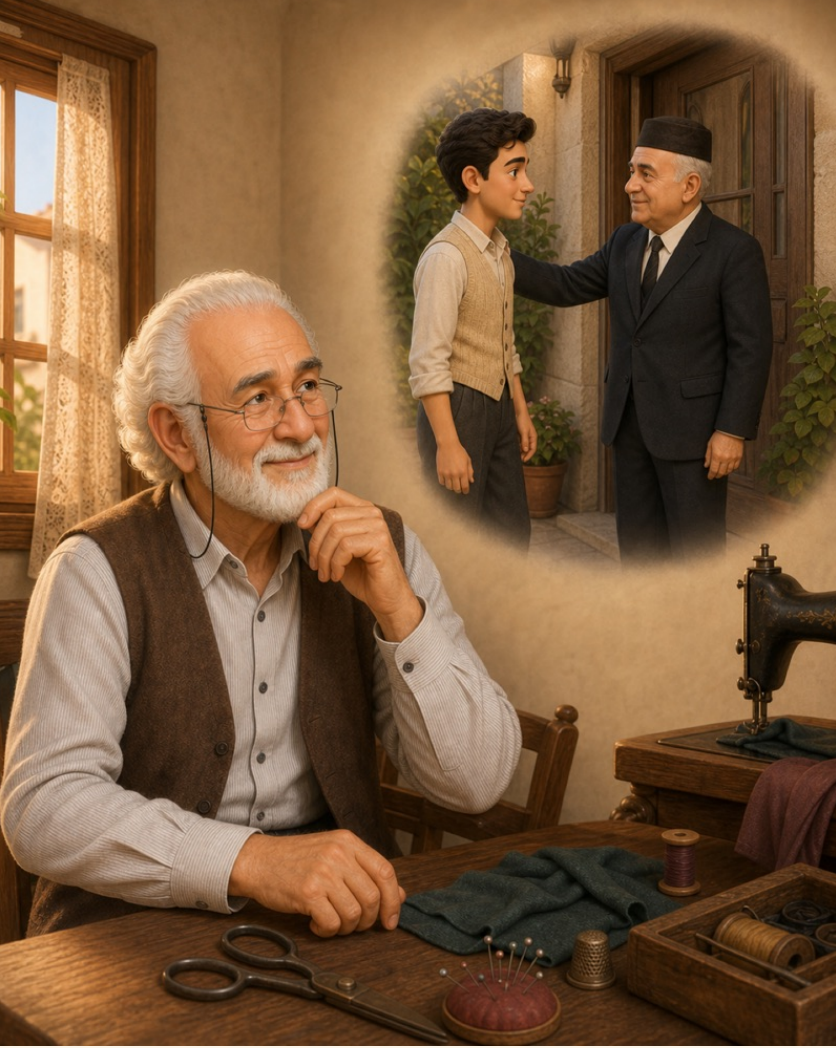

Ben Kimim?

O bir yılın sonunda Tekirdağ'a döndüğümde bambaşka biriydim. İçimde bir soru büyüyordu: 'Ben kimim?'

Bu soruyu yıllarca taşıdım. İlk şiirimsi yazımı da bu yüzden yazdım; adını 'Arayış' koydum. Çünkü hayat, insanın kendini araması demektir.

Yıllar sonra Tekirdağ'da açtığım dükkân öyle tanındı ki, bulunduğu caddeye 'Hüseyin Pehlivan Caddesi' adı verildi. Eniştemin bana taktığı isim, koca bir caddenin adı olmuştu.

SAYFA 22 · MÜRŞİD

Neden Bir Yol Göstericiye İhtiyaç Var?

YUSUF

Terzibaba, insan Allah'ı kendi başına bulamaz mı? Neden bir yol gösterici gerekiyor?

Makasımı bıraktım, ona döndüm. "Bak Yusuf. Yüzme bilmeyen birine 'denize atla, kendin öğren' der misin?"

"Demem," dedi Yusuf.

"Gönül yolu da öyle. Derin bir denizdir. İlk kez girenin yanında, o denizi tanıyan biri olmalı; boğulmasın, yönünü şaşırmasın diye. İşte yol gösterici budur."

ZEYNEP

Peki iyi bir yol gösterici nasıl anlaşılır?

"Seni kendine değil, Hakk'a çağıran biridir. Nusret Babam bana şunu söylerdi: 'Ya bir gönül ol, olamıyorsan bir gönle gir.' Yani ya kendin bir deniz kadar geniş ol, ya da geniş bir gönlün yanında yürü."

"Bir gün ondan izin isteyip başka bir sohbete gidecektim. Kapıdan çıkarken gülümsedi: 'Deryada yıkanıp temizlendiniz; şimdi göle gidip kirlenin bakalım!' O sözün anlamını yıllar sonra kavradım: her su insanı temizlemez, çocuklar."

YENİ KELİME · MÜRŞİD

Gönül yolunda önden giden, yolu bilen rehber. Bu kitapta ona "yol gösterici" de diyoruz.

Eldeki Pusula, Gönüldeki Yol

İstanbul'a gideli çok olmamıştı. Eniştem bendeki gayreti görünce, bir gün elime bir pusula tutuşturdu. Beni kendi hocasına, Mehmed Hazmi Tura'ya gönderiyordu. O pusula, benim için bir tanışma mektubu gibiydi. Kalbim heyecanla çarpıyordu.

YUSUF

Peki sonra ne oldu Terzibaba? Gidebildin mi?

Gülümsedim. "Elbette gittim. O küçük kâğıtla Fatih'te, Keçeciler'deki dergâhı buldum. Kapıdan içeri adımımı attığımda, hayatımın en önemli yolculuğu, gönül yolculuğum işte o gün başlamış oldu. Hazmi Babam'ın huzuruna kabul edilmişim."

O gün bana şöyle dedi: 'Oğlum! İki şeyinden memnun kaldım. İlki bu yolda çalışmaya devam etmen, ikincisi ise gönlüne doğan güzel işaretler.' O anki mutluluğumu hiç unutamam.

YENİ KELİME · DERGÂH

Gönül yolunun büyüklerinin ders verip sohbet ettiği ev ya da yapı. Bir çeşit gönül okulu.

SAYFA 24 · MÜRŞİD

Bayezit Camii'ndeki Dersler

İlk ustam Hazmi Tura Efendi, çok bilge bir zattı. O bir Mesnevihan'dı, yani Mevlânâ'nın yazdığı Mesnevî isimli o güzel kitabı okur ve içindeki hikmetleri insanlara anlatırdı. Her cumartesi ikindi vaktinden sonra, İstanbul'daki büyük Bayezit Camii'nde toplanılırdı.

YUSUF

Tekirdağ'dan oraya sırf onu dinlemek için mi geliyordun Terzi Baba?

Gülümsedim. "Evet, evladım. Fırsat buldukça atlar otobüse, o dersi dinlemek için Tekirdağ'dan gelirdim. Henüz on altı, on yedi yaşlarındaydım. Onun anlattığı hikâyeleri dinlemek, uzun yola değerdı."

Zeynep'in gözleri parladı:

ZEYNEP

Ne anlatırdı mesela?

"Bir gün Nuh Peygamber'in kıssasını anlatmıştı. İşte o gün, o derste Nuh Peygamber'in sırrını öğrendim. Bazı sırlar vardır ki, kelimelerle değil, ancak büyüyen bir gönülle anlaşılır."

İki Gözlü Heybe

Gönül yolculuğumdaki ilk büyüklerimden biri de Hazmi Tura idi. Çok bilge bir insandı. Bir gün bana dedi ki: 'Oğlum, kendine iki gözlü bir heybe al. Her gün kullanacağın şeyleri ön göze, daha sonra kullanacaklarını da arka göze koy.'

ZEYNEP

Terzi dede, bu ne demek? Gerçekten heybe mi aldın?

Gülümsedim. "Onun her sözünde bir incelik vardı yavrularım. O sözün ne anlama geldiğini düşünmek bile bir dersti. Bazı öğütlerin manası, insan büyüdükçe daha iyi anlaşılır."

Omuzlarımdaki Yeni Yük

Hayat bazen hiç beklemediğiniz anda sizi büyütür, çocuklar. Ben henüz on yedi yaşındayken, babam Sadık Efendi'yi aniden kaybettik. O sırada ağabeyim de askerlik görevindeydi.

Bir anda annem ve kardeşimle baş başa kalmıştım. Artık evin geçimini sağlamak, onlara bakmak benim görevimdi. Omuzlarıma birdenbire büyük bir sorumluluk binmişti.

O sıralar her sabah erkenden kalkıp kilometrelerce yol yürüyerek ilim öğrenmeye gittiğimi anlatmıştım ya... İşte o derslerin bazılarını bırakmak zorunda kaldım. Çünkü artık hem dükkânda çalışmalı hem de aileme yetmeliydim.

Zor bir dönemdi ama insan, sevdikleri için her zorluğun üstesinden gelmenin bir yolunu bulurmuş.

Masanın Üstünde Bir Çırak

YUSUF

Terzibaba, hiç askerlik yaptın mı?

Gülümsedim. "Elbette yaptım Yusuf. Yirmi yaşında, Ankara'ya gittim. Gündüzleri askerlik görevimi yapar, akşamları ise mesleğimi geliştirmek için çalışırdım."

Zeynep merakla araya girdi:

ZEYNEP

Yine terzilik mi yaptın orada?

Evet Zeynep'im. Paris'te eğitim görmüş çok değerli bir usta vardı, Bekir Ceyhan. Ondan yeni şeyler öğrenmek için dükkânında ücretsiz çalışmaya başladım.

Yusuf'un gözleri büyüdü:

YUSUF

Hiç para almadan mı? Peki nerede kalıyordun?

"Öğrenmek en büyük kazançtı benim için. Bazen o kadar geç oluyordu, o kadar yoruluyordum ki, dükkândaki masanın üzerinde öylece uyuyakalıyordum."

Gönlümün Seçtiği Yol

Askerliğimi Ankara'da yaparken bir yandan da çok değerli bir ustanın yanında terziliği öğrenmeye devam ediyordum.

Askerlik bitince Ankara'da kalmam için güzel teklifler geldi. Ama benim hayalim başkaydı: Paris'e gidip bütün dünyanın tanıdığı bir terzi olmak istiyordum. Hatta bunun için biraz Fransızca bile öğrenmeye çalıştım.

Fakat sonra gönlümdeki hisler ağır bastı. Büyük bir terzi olmak güzel bir hayaldi, ama benim için daha önemli bir yol vardı. Ben de Hak bildiğim yolda ilerlemek için Tekirdağ'a, evime geri döndüm.

Hem İş Hem de Evlilik

Zeynep, dükkândaki rengârenk kumaşlara bakarak sordu:

ZEYNEP

Terzi dede, hep kadın elbiseleri dikiyorsun.
Bu işi yaparken hiç zorlanmadın mı?

Gülümsedim. "Doğru söylersin kızım. Gençken bu işin doğruluğu hakkında benim de aklım karışmıştı. Bir gün ustam Nusret Babam'a gittim ve bu endişemi anlattım."

Bana dedi ki: 'Çok dikkatli ol, içinin sesindeki aldatmacalara kanma. Hemen evlen!' Onun bu işaretiyle, 1964 yılında Nüket Hanım ile evlendim. O benim en büyük yardımcım oldu.

Tekirdağ'ın Dior'u

Askerlik görevimi bitirip Tekirdağ'a döndüğümde, kendime ait müstakil dükkânımı açtım. Adını, daha önce ortağım ile açtığımız yerin de adı olan 'Servet' koydum. Uzun yıllar boyunca insanlar beni 'Servet Terzisi' olarak tanıdı.

Müşterilerim bana saygıyla 'Servet Bey' diye seslenirdi. İşlerim o kadar büyümüştü ki, yanımda çalışanların sayısı zamanla on beşe ulaştı. Artık büyük bir atölye olmuştuk.

Şöhretim Tekirdağ dışına bile yayılmıştı. O zamanlar Fransa'da çok meşhur bir terzi varmış. Başka şehirlerden gelen müşterilerim, diktiğim elbiseleri çok beğendikleri için bana onun adına gönderme yaparak 'Tekirdağ'ın Dior'u' adını takmışlardı.

Böylece mesleğimde iyice ustalaşmış, Tekirdağ'da bayan terzi olarak önemli bir yer edinmiştim.

Elli Yıllık Masa

YUSUF

Terzibaba, hiç unutamadığınız bir eşyanız var mı?

Gülümsedim. "Hem de nasıl! Askerden dönüp dükkânımı büyütünce, kumaşları sereceğim büyük bir masaya ihtiyacım oldu. Ankara'daki bir terzi arkadaşımın masasını çok beğenmiştim. Ben de 1962 yılında, ağabeyimin atölyesinde ona benzer bir masa tasarlayıp yaptırdım."

Zeynep'in gözleri parladı:

ZEYNEP

Vay canına! Peki sonra o masaya ne oldu?

"O masa benim en vefalı yoldaşım oldu," diye cevap verdim. "Üzerinde sayısız kumaş biçtim. Terziliği yavaşlattığımda bile ondan ayrılamadım, bu sefer de yazı masam oldu. Tam elli üç yıl bana hizmet etti."

"Şimdi ise," diye ekledim, "o güzel masa, buradaki kütüphanemizin ve küçük müzemizin en kıymetli köşesinde duruyor. Her gören, bir terzinin gönül yolculuğunu hatırlasın diye."

Makinenin Yanındaki Kâğıt

YUSUF

Terzi amca, dikiş makinesi çok ses çıkarmaz mıydı?
O gürültüde çalışmak zor değil miydi?

Gülümsedim.

Hayır Yusuf. O ses, tıkr tıkr bir ninni gibiydi. O sesin içinde insan ne güzel düşüncelere daldı.

"Bazen aklıma takılan, çok sevdiğim bir sözü ya da bir şiir dizesini küçük bir kâğıda yazar, makinenin yanına koyardım."

Zeynep merakla atıldı:

ZEYNEP

Sonra ne yapardın o kâğıtla?

"Bir yandan kumaşı diker, bir yandan o güzel söze bakar, manası üzerine derin derin düşünürdüm. Böylece hem ellerim hem de aklım aynı anda çalışırdı."

Marmara Denizi'ne Örtü

Yıllar geçip geriye baktığımda, bu güzel şehre iki hediye getirdiğimi düşündüm. Birincisi, özenle yaptığım terzilik sanatımdı. İkincisi ise, bu sanatın içine gizlediğim gönül zenginliği.

Bazen şakalaşarak, "Bugüne kadar kestiğim bütün kumaşları birleştirsem, herhalde Marmara Denizi'ne bir örtü olurdu," derdim.

Zeynep güldü:

ZEYNEP

Bütün denizi mi? O kadar çok mu kumaş kestiniz?

Gülümsedim. "Evet, o kadar çok. Ama ben insanlara sadece elbise diktiğimi sanmayın. Onlar kendilerine yeni giysiler diktirdiğimi düşünürken, ben aslında onlara hep güzelliği ve doğru olanı giydirmeye çalıştım."

Gönlüme Doğan Haber

ZEYNEP

Terzibaba, ustanız Hazmi Baba'yı en son ne zaman gördünüz?

Gözlerimi uzaklara diktim. "Onu son görüşümü değil, ondan gelen son işareti hiç unutmam çocuklar. Bir gün terzihanemde, dikiş makinemin başında çalışıyordum; yüzüm boş duvara dönüktü."

Birden o duvar, bir fener gibi ısındı, aydınlandı. Üstadım Hazmi Tura'nın sıcacık bir gölgesi belirdi. Bana, "Haydi oğlum, gayret oğlum... Lâ ilâhe illâllah... Haydi gayret!" diye seslendi.

YUSUF

Size güç vermek ister gibi...

"Öyleydi. Ama içimden bir ses, bunun bir veda olduğunu da söylüyordu. Makineyi durdurdum; kalbim çoktan uzaktaki hocama doğru koşuyordu."

Yere Çizilen Üç Harf

O işaretin ardından makineyi durdurup ütü masasının yanına geçtim. Tam o sırada, yerde çok garip bir şey gördüm.

Beyaz taşların üzerinde, ütü kömüründen bir parçayla çizilmiş üç harf duruyordu: Ayn, Ye, Dal. Ne anlama geldiklerini bilmiyordum ama unutmamak için hemen bir kâğıda çizdim.

ZEYNEP

Korkmadın mı Terzibaba?

"Korkmadım kızım; içim yola koşmak istiyordu. Hemen dergâhın yolunu tuttum. Ama vardığımda beni hocamın eşi Mürşide Anne karşıladı. Gözleri doluydu. Bana, 'Efendi Babanız artık sizindir oğlum,' dedi. O an anladım ki biricik hocam bu dünyadan göçüp gitmişti."

Zeynep'in sesi titredi:

ZEYNEP

Çok üzücü... Peki ya o harfler? Sırrı neydi?

Gülümsedim. "O harflerin sırrını daha sonra yeni hocam Nusret Baba açıkladı. O üç harf birleşince 'ıyd' kelimesi oluyormuş, yani 'bayram'. Allah dostları için bu dünyadan ayrılmak, sevdiklerine kavuşacakları bir bayram günü gibidir, çocuklar."

Bölböl Sesli Sabahlar

YUSUF

Terzibaba dedem, hiç öğretmeninizin evinde kaldınız mı?

Gölömsedim. "Evet, hem de çok kaldım. O evde gecelerin bile ayrı bir düzeni vardı. Üstadım Nusret Babam erkenden uyur, gece yarısı uyanırdı. Kalkar, kendine bir kahve yapar, sonra gönöl yolculuğunun dersini çalışırdı."

Zeynep merakla araya girdi:

ZEYNEP

Peki siz ne yapardınız o sırada?

"Ben de sabah namazı için onun okuduğu ezanla uyanırdım. O ezanı bütün ev duysun diye okurdu. Sonra birlikte namaz kılar, Allah'ı anardık. Bahar sabahlarıysa, Aşıyan korusundan gelen bölböllerin ötüşü bizim seslerimize karışırdı."

O bahar sabahlarını düşününce içim hâlâ ısınır. Geçmiş zaman olur ki hayâli dünyâlara değeri...

Seslerin Buluştuğu Ev

Nusret Babamın evindeki sohbet meclislerini hiç unutamam. O akşamlar bir başka güzel olurdu. Hep birlikte toplanır, gönüllerimizi bir ederdik.

Önce ilahiler başlardı. Nusret Babamın gür ve etkileyici sesi odayı doldurur, ona Rahmiye Annemin yumuşacık sesi eşlik ederdi. Sonra Lütfü Bey'in ince, Nazan Hanım'ın nazlı, Sabri Bey'in tatlı sesi ve oradaki herkesin sesi birbirine karışırdı. O an, sanki bütün sesler tek bir kalp olmuş gibi atardı.

İlahiler bitince kısaca Allah'ı anar, sonra da sessizce Nusret Babamı dinlemeye başlardık. Onun ağzından dökülen her söz, kalbimize işleyen birer inci tanesi gibiydi.

Halıdaki Dua

O zamanlar yirmili yaşlarımda genç bir derviştim. Çok sevdiğim bir arkadaşım vardı, Güner. Bir gün onunla birlikte, üzerinde kocaman harflerle 'YÂ SÎN' yazan, el dokuması bir halı gördük. O kadar beğendik ki, biriktirdiğimiz paralarla, taksitle o halıyı satın aldık.

ZEYNEP

Taksitle mi? Neden, amca?

Gülümsedim. "Çünkü o zamanlar için pahalı bir hediyeydi kızım, ama biz onu canıgönülden öğretmenimiz Nusret Babamıza hediye etmek istedik. Bir ziyaretimizde halıyı ona uzattık."

Onu bu güzel hediyeyi görünce gözleri doldu, çok duygulandı. Önce bana döndü ve benim için, İbnü'l-Arabî ismindeki büyük bir gönül insanının yolundan gitmem için dua etti. Sonra arkadaşım Güner'e dönüp onun için de Mevlânâ gibi olması için dua etti.

Yusuf şaşırmıştı:

YUSUF

Ne kadar güzel bir dua! Çok sevinmişsinizdir!

"Hem de nasıl! O dua, ömrüm boyunca unutmadığım, hep layık olmaya çalıştığım en değerli hediye oldu benim için."

YENİ KELİME · DERVİŞ

Bir mürşidin yanında gönül yolculuğuna çıkmış, sade ve gösterişsiz yaşayan kişi.

Adana'da Çekilen Fotoğraf

Terzihanemin çekmecesinde eski bir fotoğraf saklarım. Bir gün Zeynep'le Yusuf onu görüp.

ZEYNEP

Bu kimler Terzibaba?

Fotoğrafı ellerine verdim. "Ortadaki, üstadım Nusret Babam. Solundaki genç benim; daha yirmili yaşlarımdayım orada. Sağdaki de derviş kardeşim Güner Kombak. Yıl 1965, yer Adana."

Yusuf şaşırdı:

YUSUF

Adana çok uzak! Ta oraya niçin gittiniz?

"Nusret Babamın oğlu Recai Ağabey, Adana'da bir bankaya müfettiş olarak gönderilmişti. Babam oğlunu görmeye gidiyordu; beni ve Güner'i de yanına aldı. O günlerde yollar uzun ve tozlu, ama Nusret Babamla çıkılan yol insana kısa gelirdi. Adana sınısıydı; her yanı portakal bahçesiydi. Bir bahçenin önünde durup bu fotoğrafı çektik."

"Nusret Babam sonradan fotoğrafın arkasına, kendi eliyle bana bir beyit yazdı: 'Kime yazmıştım bu beyti, kimlere oldu nasip; haydi Necdet gayret eyle, bekliyor zira Habîb.' Bana der gibiydi: 'Oğlum, oyalanma; seni bekleyen bir yol var.'"

ZEYNEP

Sadece gezmeye mi gitmiştiniz yani?

"Görünüşte öyle kızım. Ama Nusret Babam nereye ayak bassa, oraya gönlünden bir sıcaklık bırakırdı. Yıllar sonra dönüp baktım: onunla nereyi gezdiyse, hep o yerlerden gönül evlatlarımız çıktı. Adana da onlardan biri oldu. Bahçıvan, görmeyeceği bir ağacın tohumunu toprağa bırakır ya... Sevgi de öyledir çocuklar: bırakıldığı yerde sessizce büyür."

Ustamın Gizli İyiliği

Maneviyat öğretmenim Nusret Babam, çok zarif ve düşünceli bir insandı. Bir gün iş çıkışı, onu uzaktan gördüm. Herkesin kullandığı umumi bir tuvaletin önünde durmuş, kimseler görmeden içeriyi temizliyordu.

Beni fark edince, yaptığı işi görmemi istemedi. Bana gülümseyerek, "Hadi oğlum, sen şu taraftan git," dedi ve beni başka bir yola yönlendirdi.

YUSUF

Ama neden gizlice temizliyordu? Ve neden sizin görmenizi istemedi?

Gülümседim. "Çünkü o, kimse bilmese de insanlara faydalı olmak isterdi. Böylece hem alçakgönüllü kalmayı öğrenir hem de en basit işin bile ne kadar değerli olduğunu kendine hatırlatırdı. O gün bana sözle değil, davranışıyla büyük bir ders vermişti."

Bir Varmış, İki Yokmuş

Gönül babam Nusret Efendi'nin evine gitmeyi çok severdim. Onun küçük torunları beni görünce hemen boynuma sarılır, "Necdet Amca, ne olur bize masal anlat!" diye neşeyle seslenirlerdi.

Ben de onları kırmaz, hemen anlatmaya başlardım. Sesimi değiştirerek, "Bir varmış, bir yokmuş..." diye söze girerdim. Tam o sırada, koltuğunda sessizce gazetesini okuduğunu sandığım Nusret Babam, gazetesini yavaşça indirirdi.

Gözlerinin içi gülerek bana bakar ve "Kızım, bir varmış iki yokmuş demek lâzımdır" diye tatlı tatlı takılırdı. O an şaşırırdım ama bilirdim ki onun her şakasında bile insana bir şeyler öğreten bir incelik vardı.

Çok Kıymetli Bir Görev

YUSUF

Terzibaba, peki ustanız size görevini nasıl verdi?

Gülümsedim. O günü hiç unutmam. 1977 yılının bir pazar sabahıydı. Ağabeyim ve birkaç gönül kardeşimle birlikte eski bir Anadolu arabayla Tekirdağ'dan yola çıkıp İstanbul'a, ustam Nusret Babamın evine gittik. Bizi bekliyorlardı.

Rahmiye Annemiz, özenle katlanmış bir bohça getirdi. Ustam, bohçayı açtı. Allah'ın ismini anarak içindeki özel başlığı (tâc-ı şerîfi) üç kez öpüp alnına koydu. Sonra bana uzattı, ben de öptüm ve başıma giydirdi. Ardından özel cübbeyi giydirip kemeri belime bağladı.

Zeynep şaşırmıştı:

ZEYNEP

Vay canına! Kral gibi mi oldun?

Hayır Zeynep'ciğim, kral değil. O gün bana verilen, bir gönül yolunu devam ettirme göreviydi. Çok kıymetli bir emanetti. Ustam, "Bu iş bundan sonra sana kaldı evladım Necdet," diyerek o büyük sorumluluğu bana devretmişti.

YENİ KELİME · TÂC-I ŞERÎF

Gönül yolunda görev verilen kişiye giydirilen özel başlık. Süslü bir kral tacı değildir.

Varlık Nedenim Senmişsin

Ustam Nusret Babam, bana o büyük görevi vermeden hemen önceydi. Gözlerimin içine bakarak öyle bir söz söyledi ki, o anı hiç unutamam. O söz, kalbime işlenmiş en değerli hatıralardan biridir.

Bana, "Oğlum, benim bu dünyadaki varlığımın sebebi senmişsin," dedi. "Ben, seni yetiştirebilmek için bu âleme gönderilmişim."

Düşünsenize, bir öğretmenin öğrencisine söyleyebileceği en güzel sözdü bu. O an anladım ki aramızdaki sevgi, sadece bir usta-çırak sevgisi değil, çok daha derin bir gönül bağıydı. O gün omuzlarıma büyük bir sorumluluk, kalbime ise sonsuz bir sevgi yüklenmişti.

Ağır ve Tatlı Bir Görev

Çocuklar, en sevdiğim insanlardan, ustam Nusret Babam, 1979 yılında bu dünyadan ayrıldı. O zamanlar kırk bir yaşındaydım. Onun gidişiyle omuzlarıma hem ağır hem de tatlı bir görev, bir emanet yüklendi.

Bana bıraktığı en büyük emanet, insanlara yol göstermeye devam etmektir. Ben de onun Bebek'teki evinde, sohbetlerimizi sürdürdüm. O ev, bir gönül okulu gibiydi. Ustamın bıraktığı yerden bayrağı devralmıştım.

O günleri bir şiirimde şöyle anlatmıştım: "Boşaldı bir gündən ev, dolmuş şeyhimin müddeti, lûtfettiler o gün görev, Hak ile kullar arası." Artık benim görevim, insanlar ile Yaratıcıları arasında bir köprü olmaya çalışmaktır.

YENİ KELİME · ŞEYH

Bir gönül yolunun öğretmeni, rehberi. "Mürşid" ile aynı anlamda kullanılır.

Evdeki Bilgelik Okulu

İstanbul'daki sohbetlerimiz farklı evlerde sürerken, Tekirdağ'daki kendi evimde de dostlarım için bir yer açmak istedim. Evimin özel bir bölümünü, tıpkı eski zamanlardaki gibi bir sohbet ve ilim yuvası olarak hazırladım.

Bu güzel yere "İrfan Mektebi" adını verdim. Yani "Bilgelik Okulu" demekti. Haftanın belli bir günü burada toplanır, hem sohbet eder hem de birbirimizin dertlerine çare bulmaya çalışırdık.

Bu okulda Mevlana'nın Mesnevi'si gibi büyük eserleri okur, içindeki hikmetleri birlikte anlamaya gayret ederdik. O sohbetler, kalplerimizi aydınlatan birer kandil gibiydi.

Köle Değil, Efendi

YUSUF

Terzi dede, sizin bir sürü öğrenciniz var. Onları nasıl yetiştiriyorsunuz? Büyüyünce ne olmalarını istiyorsunuz?

Makası bir kenara bırakıp ona döndüm. "Benim amacım, bana gelenleri kendime bağımlı kılmak değildi. Onların özgür ve olgun insanlar olmasını istedim."

Zeynep şaşırdı:

ZEYNEP

Bağımlı olmamak ne demek?

"Yani kendi başlarına düşünebilen, kendi ayakları üzerinde durabilen, kimseye körü körüne bağlanmayan güzel insanlar olsunlar istedim. Çünkü ben insanları köle değil, kendi gönüllerinin efendisi yapmak için çalıştım."

Kapıdaki Ekmek ve Zeytin

YUSUF

Terzibaba, hiç işe ara verip uzun bir tatile çıktınız mı?

Gülümsedim. "Bir defasında, bütün bir haftayı iş yerimdeki küçük bir odada tek başıma geçirdim. Bu benim için çok özel bir zamandı. O günlerde on iki yaşındaki oğlum Cemal Cem, her akşamüstü kapının önüne sessizce bir tabak bırakırdı. İçinde sadece bir dilim ekmek ve dört beş tane zeytin olurdu."

Zeynep'in gözleri büyüdü:

ZEYNEP

Bütün gün için sadece o kadar mı? Sizi görmeden mi bırakıyordu?

Başımı salladım. "Evet, beni görmeden bırakıp giderdi. Ben de o küçücük yemeği ikiye bölerdim. Yarısını akşam orucumu açarken, diğer yarısını da sabaha karşı yerdim. O bir hafta boyunca gündüzleri oruç tutup, geceleri de uyumadan derin düşüncelere dalmıştım. Oğlumun o sessiz yardımı, benim için en büyük destektir."

Hiç Durmayan Kalem

Benim işim terzilikti ama elimden kâğıt kalem hiç düşmezdi. Çalışırken de, yolculukta da, hatta Kâbe'de bile hep yazardım. Gönlüme doğanları, öğrendiklerimi, hatıralarımı biriktirmeyi çok severdim.

Mesela ustam Nusret Babamın gazetelerde çıkan yazılarını hemen alır, kesip bir deftere yapıştırırdım. Sonra kendi şiirlerimi yazdım; ilk şiir kitabım 'Necdet Divanı' böyle ortaya çıktı. Hacca gittiğimde yazdığım şiirleri de 'Hac Divanı' adıyla topladım.

Bazen de çok eski, Osmanlıca yazılmış kıymetli kitapları günümüz Türkçesine çevirmek için aylarca, yıllarca uğraşırdım. Bu, şeyhimin bana bir emanetiydi.

Yıllar geçtikçe kitaplarımın sayısı arttı. Önce yüzü, sonra iki yüzü, sonra üç yüzü geçti. Sevenlerimden gelen mektupları, soruları bile dosyalayıp kitap hâline getirdim ki hiçbirisi kaybolmasın, gelecektekilere bir hatıra kalsın.

Nüket Annem ve Kitaplarım

Hayatımın özeti saydığım kitaplarım vardır benim. O kitaplardan ilki olan "Terzi Baba 1"i, eşim Nüket Hanım ile kırkıncı evlilik yıldönümümüz için hazırlamıştım. O benim en büyük yardımcımdı.

İnsanlara faydalı olabilmek için onunla birlikte şehir şehir gezdik. Öyle çok yol gittik ki, saysanız belki on araba eskitmişizdir. Yorucu yolculuklarda o hep sabırla yanımda oldu.

İkinci kitabım "Terzi Baba 2"yi de ellinci evlilik yıldönümümüze bir hediye olarak hazırladım. Bu kitaplar, birlikte yürüdüğümüz o uzun ve güzel yolun hatıralarıyla doludur.

Tekirdağ'dan İzmir'e Hicret

Tekirdağ benim için çok özel bir yerdi. Orada doğdum, orada büyüdüm, orada evlendim. Mesleğimi o şehirde öğrendim, gönül yolculuğumdaki ilk adımlarımı da yine orada attım.

Hayatımın neredeyse tamamı o güzel şehirde geçmişti. Fakat 1998 yılının ilk aylarında, artık İzmir'e göçme vaktimiz gelmişti.

Ben bu yolculuğa sıradan bir taşınma demem; ona 'hicret' derim. Benim için çok önemli bir göç, yeni bir başlangıçtı o.

YENİ KELİME · HİCRET

Sadece yer değiştirmek değil; bir amaç uğruna, gönlünü de yanına alarak yapılan göç.

Gönül Olmak, Gönle Girmek

Zeynep bir an durup düşündü:

ZEYNEP

Terzibaba, o kadar çok şey anlatıyorsun ki... Bazen kafam karışıyor. Bütün bunları aklımızda nasıl tutacağız?

Gülümsedim. İplik makarasını yavaşça masaya bırakıp onlara doğru döndüm. "Haklısınız çocuklar, hayat uzun bir yolculuk. Ama aslında her şey çok basit."

YUSUF

Öğretmenim de öyle der ama nasıl basit?

"Bakın," dedim, "Efendi Babamdan öğrendiğim bir söz vardı: 'Bu âlemi, güneşi, ayı, yıldızları gönlüme sokuyorum, gene de çok boş yer kalıyor.' Gönül o kadar geniştir işte. O yüzden ya kocaman bir gönül olmaya çalışın ya da öyle bir gönle girmeye bakın."

"Yani yüz tane karışık şeyi düşünüp üzüleceğinize, kalbinizi dinleyip tek bir güzel şeye odaklanın. O zaman bütün dertler küçülür, kaybolur gider. Mesele budur."

Şekerci Dede'nin İkramı

Anlattıklarımın sonuna gelince, masamın kenarındaki cam kavanoza uzandım. İçindeki renkli akide şekerlerinden birer tane alıp size doğru uzattım. "Hadi bakalım, alın birer tane. Eskiden dükkânımın yanındaki okulun çocuklarına da böyle şeker dağıtırdım."

Yusuf şekeri alırken güldü:

YUSUF
O zaman size 'Şekerci Dede' mi diyorlardı?

Gülümsedim. "Evet, ismimi bilmeyenler öyle seslenirdi. Ne güzel günlerdi..."

"Siz de birazdan şekerinizi alıp gideceksiniz; ben yine dükkânımda tek başıma kalacağım. Makasımın, kumaşlarımın kokusu odayı dolduracak, pencereden sokağı seyredeceğim. Her şey bir anı, her anı bir iz, çocuklar."

Bu Kitap Nereden Derlendi

Bu kitap, Necdet Ardıç'ın (Terzibaba) kendi eserlerinden ve hakkında yazılan akademik tezlerden derlenmiştir. Toplam 144 eser ve 5 tez taranarak, onun hayatına ait anıları kendi ağzından derlenip çocukların anlayacağı bir dille yeniden anlatılmıştır.

Kitaptaki çocuklarla yapılan konuşmalar gerçek bir sohbet kaydı değildir; anıları anlatmak için kurulmuş bir hikâye çerçevesidir. Terzibaba'nın söylediği sözler ve anlatılan olaylar kaynaklara dayanır.

Her bölümün dayandığı eserlerin sayfa numaralı tam listesi, kitabın web sürümünde yer alır.

DAYANILAN BÖLÜMLER VE TEZLER

İsmi ve Lakabının Hikâyesi · Köken, Doğum ve Memleket · Ailesi (Baba, Anne, Eş, Çocuklar, Akraba)
Çocukluk ve Eğitim · Terzilik Mesleği ve "Terzi Baba" Lakabı
Şeyhi M. Nusret Tura (Efendi Babam) ve İntisap · Manevi Yaşantı ve Seyr-i Sülûk · Askerlik
Kendi Rüya ve Zuhûrâtı · İrfan Mektebi ve Talebe Yetiştirmesi · Eserlerini Yazma Serüveni
Sükûn Devresi ve Diğer Hatıralar · Akademik tezler

